

Петухов О. О., ст. гр. АТП-13-1д, Геладзе С. В., ас., науковий керівник

РОЛЬ МОВИ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА

Запорізька державна інженерна академія, кафедра українознавства

Професія правника реалізується в особливій галузі трудової діяльності, яка потребує не лише спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для виконання певних обов'язків у правовій сфері. Його фахова діяльність має яскраво виражений соціальний характер, регламентований законом.

Найважливішим засобом спілкування юристів є мова, що становить базу здобуття фаху у вищому навчальному закладі та фундамент професіоналізму майбутніх правників. Якість її засвоєння та доречного використання суттєво впливають на ефективність подальшої професійно-правової діяльності.

Мова в діяльності правника виступає як носій інформації та як засіб впливу. Вплив за допомогою мови буває різних типів: вплив людини на людину, людини на групу осіб, людини на аудиторію та ін. Мовна діяльність правника - це головним чином вплив людини на людину і людини на аудиторію.

Звісно, мова правників – специфічна. Вона вирізняється вживанням словосполучень дієслівного типу, дієприслівникових і дієприкметникових зворотів, прямої мови; повторами професійної лексики. В юридичних текстах переважають складні поширені речення.

Щоб мова правників була бездоганною треба знати основне правило: це – професійна достеменність і мовна норма (нормативність). Ці два важливі компоненти взаємозв'язані.

Сформовані мовна нормативність та варіативність дозволяють правникам ефективно працювати в таких формах фахової діяльності, як складання законопроектів, прийом громадян, робота в судах, здійснення ділового листування, практична юридична робота, складання процесуальних юридичних документів, а також сприяють знаходженню відповідно до ситуації фахової взаємодії тону та інтонації, засобів ґрунтовної аргументації та компетентного вираження думки.

Майстерність володіння літературною фахово зорієнтованою мовою дає можливість юристам, незалежно від їх спеціалізації, досягати в професійній діяльності порозуміння, підтримувати на належному рівні психологічний контакт, надаючи в необхідних випадках спрямовуючий вплив на розвиток комунікативних процесів.

Працюючи постійно в певному соціально-правовому полі, юрист є включеним у систему відносин із суспільством, державно-правовими інститутами, посадовими особами, окремими громадянами. Нормативність мови дозволяє йому ефективно виконувати об'єктивно задані соціальні ролі слідчого, прокурора, судді тощо.